

YK:n Kansainvälinen osuustoimintavuosi 2012

RAPORTTI

Tammikuu 2013

IYC2012-vuoden Suomen toimikunta

Sisällys

Johdanto	3
Päätapahtumat	5
Muita juhluvuoteen liittyviä tapahtumia	6
Muita osuustoimintavuoden toimenpiteitä	6
Osallistumiset	7
Juhlavuoden kampanjat	7
Tutkimustapahtumat	8
Tiedotus	8
Kansainvälinen osuustoimintavuosi 2012 ja nuoret	9
Oppilaitososuustoiminta	9
Osuustoiminta mukana valtakunnallisessa YVI-yrittäjyyskasvatushankkeessa	9
Uusia aloitteita suomalaisessa osuustoiminnassa	10
Osuustoiminta suomalaiseen terveydenhoitoon.....	10
Osuuskunnat harvaan asuttujen alueiden palvelujen tuottajina.....	10
Osuustoiminnan vuosikymmen	10
LIITE 1 IYC2012-vuoden Suomen toimikunnan jäsenet	11
LIITE 2 Osuustoiminnan kansainväliset perusarvot, Perustietoa osuustoiminnasta	12
LIITE 3 International Co-operative Alliance (ICA)	13

Raportti YK:n Kansainvälisen osuustoimintavuoden 2012 tapahtumista Suomessa

Johdanto

YK päätti vuoden 2009 lopulla pitämässään kokouksessa julistaa vuoden 2012 Kansainväliseksi osuustoimintavuodeksi. Tätä tietoa oli ennakoitu jo Kansainvälisen Osuustoimintaliiton (ICA) 16.–20.11.2009 Genevessä pidetyssä vuosikokouksessa. Geneven kokouksessa päätettiin, että toiminta Kansainvälisen osuustoimintavuoden hyväksi käynnistetään vuoden 2010 alussa.

YK suositteli eri maiden hallituksia yhdessä osuustoiminnallisten toimijoiden, yritysten, järjestöjen ja tutkimuslaitosten kanssa edistämään osuustoimintaa ja huomioimaan niiden myönteisen merkityksen yhteiskunnalliseen ja taloudelliseen kehitykseen niin teollistuneissa kuin kehitysmaissakin. Maailmanjärjestö rohkaisee osuuskuntien perustamiseen ja niiden kasvuun. Kasvu ja kehitys edellyttävät sellaista toimivaa lainsäädäntöä, joka huomio osuuskunnat omana erityisenä yritysmallina vahvuuksineen ja heikkouksineen.

YK asetti tärkeimmiksi edistettäviksi asioiksi Kansainvälisen osuustoimintavuoden 2012 aikana seuraavat asiat:

- Osuustoiminnallisen yritysmuodon tunnettuuden lisääminen maailmassa
- Nuoret ja osuustoiminta
- Osuustoiminnallinen koulutus ja tutkimus
- Osuustoiminnan kehittämisen edistäminen kehitysmaissa

”Maailma rakentuu yhdessä yrittämällä”

Kansainvälisenä juhluvuoden sloganina oli ”Cooperative enterprises build a better world”. Englanninkielistä iskulausetta ei tietoisesti haluttu suomentaa, vaan Suomen omaksi juhluvuoden teemaksi valittiin ”Maailma rakentuu yhdessä yrittämällä”.

Suomessa osuustoiminnallisia tahoja edustaa Osuustoiminnan neuvottelukunta, joka päätti juhluvuoden näkyvyydestä. Edellä mainittujen asioiden eteenpäin viemiseksi neuvottelukunta nimesi osaltaan henkilöitä toimikuntaan, johon kuului 19 jäsentä, jotka edustavat osuustoimintayrityksiä ja -järjestöjä, ministeriöitä, yliopistoja ja tutkimuslaitoksia. Ulkoasiainministeriö vahvisti virallisesti Suomessa perustetun kansallisen toimikunnan 23.6.2011. Toimikunta asetettiin kansainvälisen osuustoimintavuoden päämäärien käynnistäjäksi ja seuraajaksi. Toimikunnan puheenjohtajana toimi ICA:n maailmanhallituksen jäsen, yhteysjohtaja, järjestöneuvos Anne Santamäki SOK:sta ja sihteerinä tutkija Shimelles Tenaw Helsingin yliopiston taloustieteen laitokselta.

Toimikunta järjesti ensimmäisen epävirallisen kokouksensa 21.1.2010 ja sen jälkeen kokoontui 6 kertaa vuodessa. Toimikunta on ollut tiiviissä yhteistyössä Osuustoiminnan neuvottelukunnan kanssa. Neuvottelukuntaan kuuluvat SOK, Pellervo-Seura ry, OP-Pohjola osk ja Osuuskunta Tradeka-yhtymä. Osuustoiminnan neuvottelukunnan

puheenjohtaja, teollisuusneuvos Otto Mikkonen piti avajaispuheenvuoron 31.10.2011 YK:n päämajassa New Yorkissa pidetyssä Kansainvälisen osuustoimintavuoden avajaisissa. ICA järjesti 1.11.2011 avajaisten yhteydessä osuustoiminnallisten yritysjohtajien verkostoitumistilaisuuden.

Suomessa kohdistettiin erityinen huomio Kansainvälisen osuustoimintavuoden aikana osuustoiminnalliseen opetukseen, tutkimukseen, nuorisoon ja kansainväliseen toimintaan, ja juhluvuoden teemat olivat mukana myös vastuullisuusviestinnässä. Osuustoimintavuoden aikana järjestetyissä seminaareissa on oivallettu osuustoimintamallin tärkeys yhtenä tärkeänä yritysmuotona, osuuskuntamallin tarjoaminen ja esiintuonti yrittäjyyden ja opetuksen kehittämisessä sekä tutkimuksen alalla. Samaten nuorisoinen aito ja aktiivinen kiinnostus osuustoimintaan on entisestään herännyt eri asteen oppilaitoksissa, mikä näkyy mm. oppilaitoksiin perustetuissa osuuskunnissa.

Oppilaitososuuskuntien käyttö oppilaitosten yrittäjyyskasvatuksen menetelmänä on lisääntynyt. Esimerkiksi Pirkanmaalle on viimeisen kolmen vuoden aikana perustettu 13 uutta oppilaitoksissa toimivaa osuuskuntaa. On myönteistä, että tiimioppimisen ja tiimiyrittäjyyden mahdollisuudet on tunnustettu ja osuuskuntia perustetaan kasvavalla kiinnostuksella nyt myös toisen asteen oppilaitoksiin. Tulevaisuudessa tuleekin varmistaa, että oppilaitososuuskuntien toimintaa ohjataan riittävästä sekä yrittäjyyden että tiimioppimisen näkökulmasta.

On merkittävää, että Kansainvälisen osuustoimintavuoden aikana Suomessa osuustoiminnallista yrittäjyyttä edistämään saatiin kokonaan uusia tahoja ja organisaatioita - ei vain osuustoimintaliikkeen omaa väkeä. Mukaan lähti esimerkiksi yritysneuvontaorganisaatioita ja viranomaisia.

Kansainvälinen yhteistyö on niin ikään ollut varsin vilkasta; osuustoimintavuoden aikana kävi maassamme runsaasti ulkomaalaisia vieraita tutustumassa osuustoiminnallisen yritystoimintaan mm. SOK:ssa, Pellervo-Seurassa ja OP-Pohjolassa. Toimikunnan jäsenet ovat osallistuneet ulkomailla pidettyihin juhluvuoden tilaisuuksiin. Suomalaista osuustoimintamallia on esitelty mm. kansainvälisessä ”2012 International Summit of Cooperatives” -huippukonferenssissa Quebecissä ja juhluvuoden ”Cooperatives United” -päätapauksessa Manchesterissa sekä Hampurissa, Roomassa ja Slovakiassa, ja Shimelles Tenaw piti avauspuheenvuoron ICA:n Afrikan alueorganisaation 10. alueellisessa kokouksessa Ruandan Kigalissa.

Yhtenä tärkeimpänä juhluvuoden asiana voi pitää Osuustoiminnan neuvottelukunnan päätöstä lahjoittaa varat Lappeenrannan teknillisen yliopiston yhteyteen perustettavaan osuustoimintaprofessuuriin. Professuurin haltijaksi on nimitetty KTT liro Jussila.

Tämä raportti kertoo Kansainvälisen osuustoimintavuoden 2012 aikana järjestetyistä tapahtumista ja toimenpiteistä.

Päätapahtumat

YK:n kansainvälisen osuustoimintavuoden 2012 Suomen päätapahtuma
21.3.2012 Finlandia-talo, Helsinki

Osuustoimintavuoden pääjuhlan teemana oli ”Maailma rakentuu yhdessä yrittämällä”. Tilaisuudella haluttiin tuoda esiin osuustoiminnan monipuolinen asema taloudessa ja yhteiskunnassa, arvopohjan sopivuus tulevaisuuden haasteisiin, tutkimukseen ja kehittämiseen ja se, että osuustoiminta perustuu jäsendemokratiaan. Tapahtumaan osallistui n. 850 henkilöä. Kun kyseessä oli ilmaistapahtuma, oli mukana myös monia nuoria ja opiskelijoita. Järjestävinä tahoina olivat Osuustoiminnan neuvottelukunta ja IYC2012-vuoden Suomen toimikunta. Tilaisuudessa puhuivat mm. Kansainvälisen Osuustoimintaliiton ICA:n presidentti, Dame Pauline Green ja Suomen ulkoasiainministeri Erkki Tuomioja ja OP-Pohjolan pääjohtaja Reijo Karhinen.

Juhlassa oli ensiesitys suomalaisen osuustoiminnan yhteisestä videosta:

<https://kuutti.box.com/s/mpc98jh5ouo8g5gxzgvk>

”Hyvinvointia osuustoiminnalla” - S-ryhmän osuustoimintavuoden juhlaseminaari
28.8.2012 Sokos Hotel Presidentti, Helsinki

Seminaarin tarkoituksena oli nostaa tietoisuutta osuustoiminnallisesta yritystoiminnasta ja sen arvoista sekä herättää tulevaisuuden päättäjien ja sidosryhmien kiinnostusta osuustoiminnallisuutta kohtaan. Tilaisuuteen osallistui yli 270 henkilöä, joissa oli edustettuina nuorison parissa toimivia sekä ympäristö- ja kehitysyhteistyöjärjestöjä. Myös opiskelijajärjestöt ja oppilaitokset olivat hyvin edustettuina. Seminaarin pääpuhujana oli presidentti Martti Ahtisaari.

Osuustoiminnan tulevaisuus hyvinvointipalveluiden tuottamisessa -tilaisuus
4.10.2012 Tampereen yliopisto, Tampere

Seminaarissa tarkasteltiin osuustoiminnan ja muiden kotimaiseen työhön ja yhteisöllisyyteen perustuvien palveluntuotantotapojen mahdollisuuksia tulevaisuuden hyvinvointipalveluiden tuotannossa. Seminaarissa kuultiin niin asiantuntijoiden ja tutkijoiden kuin osuustoiminnan toteuttajienkin näkemyksiä. Tilaisuus järjestettiin yhteistyössä Tampereen yliopiston johtamiskorkeakoulun kanssa.

YK:n Kansainvälisen osuustoimintavuoden Pohjois-Suomen seminaari
5.11.2012 Kemijärven Kulttuurikeskus, Kemijärvi

Osuustoiminnan neuvottelukunnan järjestämä osuustoimintavuoden Pohjois-Suomen seminaari, joka lienee maailman pohjoisin osuustoimintavuoden tapahtuma, järjestettiin osuustoiminnan juurilla Kemijärvellä, sillä Kemijärvi on suomalaisen osuustoiminnan isänä tunnetun Hannes Gebhardin synnyinpaikka. Tilaisuudessa syvennyttiin osuustoimintaan erityisesti Pohjois-Suomen näkökulmasta. Seminaari keräsi 80 henkilön yleisön. Puhujana oli mm. kaupunginjohtaja Olli-Pekka Salminen.

Muita juhlavuoteen liittyviä tapahtumia

Pirkanmaan Osuuskaupan 110-vuotisjuhla
10.1.2012 Tampereella

Juhlissa puhuivat mm. opetusministeri Jukka Gustafsson, pääjohtaja Kuisma Niemelä ja professori Pertti Haapala. Tilaisuuteen osallistui noin 50 henkilöä.

Pellervo-Seuran Pohjois-Karjalan seminaari
3.2.2012 Valio Oy:n tehtaalla Joensuussa

Seminaarin teemana oli "Maailma rakentuu yhdessä yrittämällä!" Seminaariin osallistui noin 40 henkilöä.

Keskimaa Osk:n hallinnon juhlavuoden teemaseminaari
18.2.2012 Jyväskylässä

Seminaarin puhujina olivat mm. hallintoneuvoston puheenjohtaja Simo Kutinlahti ja järjestöneuvos Anne Santamäki.

Osuuskauppa PKO:n ja Itä-Suomen yliopiston luentosarja

Luentosarjan aiheena oli "Osuustoiminta yritysmuotona". Koulutus järjestettiin 16 luennon sarjana maaliskuussa 2012. Kurssin tarkoituksena oli lisätä osuustoiminnan tunnettuutta yritysmuotona nuorten akateemisten opiskelijoiden keskuudessa.

Osuuskauppa Arinan 95-vuotisjuhlaseminaari
15.5.2012 Oulussa

Puhujina mm. Euro Coopin pääsihteeri Rodrigo Gouveia ja SOK:n pääjohtaja Kuisma Niemelä.

Tampereen seudun toimintakeskus järjesti vuonna 2012 kaksi seminaaria liittyen Kansainväliseen osuustoimintavuoteen:

Osuustoiminnallisen yrittäjyyden superpäivä pidettiin 27.3.2012 Tampereella. Ohjelmassa oli yritysneuvojille suunnattu osuus, osuuskuntien talk-show sekä osuuskuntalain uudistamiseen liittyvä miniseminaari. Osallistujia oli noin 90 henkilöä.

"Osuuskuntayrittäjyys - uusia liiketoimintamalleja" -seminaari oli 13.11.2012 Helsingissä. Seminaarin järjesti osuustoimintakeskus ja siihen osallistui 130 henkilöä.

Muita osuustoimintavuoden toimenpiteitä

S-ryhmän juhlavuoden lahjoituskohteena oli Ugandan Myanzin alueen osuuskuntien kehityshanke, jota SOK sitoutui tukemaan uuden Bank4Hope -lahjoituskanavan kautta ja joka tehtiin yhteistyössä suomalaisen kehitysyhteistyöjärjestön Solidaarisuuden kanssa. SOK otti käyttöön koko S-ryhmässä Osuustoimintavuoden kestokassin ja teki S-ryhmän

Vastuullisen kuluttajan osto-oppaan, joita jaettiin mm. S-ryhmän osuustoimintarekka-kiertueella kesäkaudella 2012. Osuustoimintavuoden roll-up mainokset olivat osuustoimintayrityksien ja yhteistyötahojen käytössä.

Osuuskunta Tradeka-yhtymä perusti Kuluttajaosuustoiminnan säätiö -nimisen säätiön juhluvuoden kunniaksi. Suomalaisen Työn Liiton 100-vuotisjuhluvuoden tarinat alkoivat tarinalla Osuuskaupan hoitajan työstä MTV3:lla 7.1.2012.

OP-Pohjola-ryhmä juhli osuustoimintaa joka päivä työn merkeissä. YK:n kansainvälinen osuustoimintavuosi 2012 oli esillä useissa ryhmän tapahtumissa, kuten esimerkiksi OP-Pohjola-ryhmä 110 vuotta -pääjuhlassa 22.5.2012 Musiikkitalolla Helsingissä.

Pellervo-Seura jakoi Kansainvälisen osuustoimintavuoden aikana yhteensä 32 kappaletta Osuustoiminnan ansiomitaleita ja Gebhard-mitaleita osuustoiminnan saralla ansiotuneille opettajille, tutkijoille, virkamiehille ja vesiosuuskuntavaikuttajille Kansainvälisen osuustoiminnan vuoden hengessä.

Osallistumiset

RIO+20 – Mitä annettavaa meillä on ympäristönäkökulmasta - kansallinen seminaari pidettiin 1.–2.2.2012 Kansallismuseossa Helsingissä. Tilaisuudessa tuotiin esille osuustoiminnan merkitystä ympäristösuojeluasiassa.

Pellervo-Seura ja Osuustoiminnan neuvottelukunta ovat olleet mukana valtakunnallisessa YVI-hankkeessa, jossa kehitetään yrittäjyyskasvatusta sekä ammatillisessa että yleissivistävässä opettajankoulutuksessa. YVI-hanke järjesti Yrittäjyyskasvatus-seminaarin 20.–21.9.2012 ja joulunavaustilaisuuden 15.11.2012, joissa kohdattiin yhteensä lähes 200 yrittäjäkasvatuksen ammattilaista.

Pellervo-Seura oli mukana Aivomyrskyssä, nuorten valtakunnallisessa yrittäjyyden oppimiskohtaamisessa ja LIMINARI – Työ ja johtajuus liminaalitalossa -hankkeessa (TEKES), jossa on mm. Kaverijohtaminen osuuskunnissa -osahanke.

Juhluvuoden kampanjat

Osuustoimintavuosi ja sen teemat on ollut esillä osuustoimintayritysten tilaisuuksissa, lehdissä ja muussa mediassa. Osuustoiminta-lehdessä on kirjoitettu koko juhluvuoden ajan osuustoimintavuoden tapahtumista ja teemoista. Vuoden ensimmäisessä lehden yhteydessä jaettiin Kansainvälisen osuustoimintavuoden liite.

Pellervo-Seura toimitti osuustoimintamateriaaleja kirjastoihin, yrityskeskuksiin, Yes-Keskuksiin ja Ely-keskusten yritysneuvojille. Materiaaleina olivat Osuuskunnan perustajan opas, Hallintohenkilön käsikirja, osuuskuntalaki sekä osuustoiminnan arvot ja periaatteet.

Pellervo-Seura teki Kansainvälisen osuustoimintavuoden esitteen ja laati yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa osuustoimintavuoden suomenkieliset verkkosivut www.osuustoiminta.coop/2012/

Tutkimustapahtumat

ICA:n globaali englanninkielinen tutkimuskonferenssi "New Opportunities for Co-operatives oli Kansainvälisen osuustoimintavuoden ensimmäinen globaali tapahtuma. Se pidettiin 24.–27.8.2011 Mikkelissä, ja osallistujia oli yli 30 maasta. Konferenssin pääpuhujina olivat ICA:n pääjohtaja Charles Gould ja puheenjohtaja, Dame Pauline Green.

Lakiseminaari, jossa käsiteltiin mm. osuuskuntalain uudistusta Suomessa, pidettiin 12.1.2012 Helsingin yliopistossa. Järjestäjinä olivat Osuustoiminnan neuvottelukunta, Pellervo-Seura, Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti ja Helsingin yliopiston kansainvälisen talousoikeuden instituutti (KATTI). Tilaisuudessa puhui mm. lainsäädäntöneuvos Jyrki Jauhiainen oikeusministeriöstä.

"Mitä annettavaa osuustoimintatutkimuksella - ja osuustoiminnan tutkijoilla on YK:n Kansainvälisen osuustoimintavuoden 2012 asettamiin tavoitteisiin nähden kehitysmaissa?" -keskustelutilaisuus pidettiin 19.1.2012 Helsingin yliopiston päärakennuksessa Helsingissä.

Mikkelin tiedepäivä pidettiin 19.4.2012. Tilaisuudessa käsiteltiin teemaa "Osuustoimintayritykset paikallisina ja globaalisina toimijoina".

Professori Tapani Köppä ja tohtori Hagen Henry pitivät kaksi esitelmää osuustoiminnasta 3.5.2012 Wider-instituutissa Helsingissä. Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti järjestämä Osuustoiminnan tutkimusseminaari pidettiin 24.–25.5.2012 Heimarissa.

Helsingin yliopiston taloustieteen laitos järjesti "Co-operative Values in Internationalized Operations - The 2nd eRNAC Conferencen" 14.–16.6.2012 Sokos Hotel Presidentissä Helsingissä. Helsingin yliopiston "Osuustoiminta yliopistolliseen tutkimukseen" -seminaari pidettiin 19.10.2012 Helsingin yliopiston päärakennuksessa Helsingissä. Seminaarin yhteydessä julkaistiin raportti Mikkelin kansainvälisestä osuustoimintatutkimuskonferenssistä.

Studia Generalia -sarja pidettiin 4.12.2012 Mikkelissä. Sen aiheena oli Osuustoiminta yhteiskunnallisten päämäärien edistäjänä, ja pääpuhujana professori Iiro Jussila.

Osuustoiminnan tutkimusyhdistys Koperatiivi ry:n toiminta käynnistyi uudelleen.

Tiedotus

Osuustoimintavuoden suomenkielisille verkkosivuille www.osuustoiminta.coop/2012/ kerättiin ajankohtaiset tapahtumat ja tilaisuuksien aineistot.

Osuustoiminnan juhlavuotta tuotiin aktiivisesti esille nettisivustoille www.yhteistoiminta.fi ja www.osuustoimintakeskus.net. Molemmilla sivustoilla oli käytössä osuustoimintavuoden logo. Osuustoiminnan vuodesta uutisoitiin Yhdessä yrittämään! -hankkeen kolmessa uutiskirjeessä. Osuustoimintavuodesta on tiedotettu myös erilaisten luentojen yhteydessä mm. valtakunnallisilla hoito- ja hoivapalvelualan kehittämispäivillä 19.9.2012 ja TE-toimistoille pidetyissä videoinfoissa.

YK:n Kansainvälisen osuustoimintavuoden tapahtumia on käsitelty laajasti erilaisissa suomalaisissa osuustoimintalehdissä, kuten esim. Pellervo-Seuran julkaisemassa Osuustoiminta-lehdessä, SOK:n Yhteishyvä-lehdessä, Keinosiemennysyhdistys Faban lehdessä, Solidaarisuus-lehdessä, ulkoasiainministeriön Kehitys-lehdessä ja OP-Pohjo-
lan Chydenius-lehdessä. Pellervo-lehdessä oli myös koko vuoden kestänyt osuustoimintavuoden ilmoituskampanja.

Kansainvälinen osuustoimintavuosi 2012 ja nuoret

Nuoret ovat perustaneet henkilöstöomisteisia osuuskuntia mm. taiteen, kulttuurin, tietotekniikan, median, muotoilun ja konsultoinnin alueille. Vuonna 2012 perustettiin esimerkiksi Helsingin yliopistossa eri tieteenalojen opiskelijoiden Torstai-osuuskunta, jonka tavoitteena on työllistää jäsenensä.

Oppilaitososuustoiminta

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin toimesta on pidetty koulutuksia oppilaitososuustoiminnasta sekä tuotettu oppilaitososuustoimintaa koskevaa informatiivista materiaalia syksyllä 2012, ks. www.pellervo.fi/tietopankki/koulussa.html

Oppilaitososuuskuntia on perustettu viimeisten vuosikymmenten aikana ammatillisiin oppilaitoksiin, ammattikorkeakouluihin ja lukioihin. Nuoret tutustuvat usein yritys-
muodoista ensimmäiseksi osuuskuntaan käytännön työn tekemisen kautta.

Osuustoiminta mukana valtakunnallisessa YVI-yrittäjyyskasvatushankkeessa

Vuoden 2012 aikana osuustoiminta on ollut esillä moninaisesti valtakunnallisessa yrittäjyyskasvatushankkeessa (YVI-hanke). Erityisesti Pellervo-Seura, Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti sekä Lappeenrannan teknillisen yliopiston osuustoiminnan tutkijat ovat panostaneet osuustoimintatietouden jakamiseen YVI-hankkeessa. Vuoden aikana on pidetty koulutustilaisuuksia oppilaitososuustoiminnasta, kirjoitettu artikkeleita sekä tutkimuspapereita ja päivitetty ajankohtaista osuustoimintatietoutta hankkeen nettisivustolle.

YVI-hanke ajoittuu vuosille 2009–2013. YVI-hankkeen tavoitteena on luoda yrittäjyyskasvatuksen dynaaminen oppimisympäristö, vahvistaa yrittäjyyskasvattajien verkostoyhteistyötä, lisätä yrittäjyyskasvatustietoutta sekä auttaa opettajankouluttajien pedagogisten valmiuksien kehittymistä. Tavoitteena on myös kehittää opettajankoulutuksen opetussuunnitelmia ja strategioita sekä vahvistaa monitieteellistä tutkimustyötä. Hankkeessa on tutkimusryhmä, jossa on edustettuina osuustoiminnan tutkijoita.

Uusia aloitteita suomalaisessa osuustoiminnassa

Osuustoiminta suomalaiseen terveydenhoitoon

Osuustoiminnallinen malli on tuotu esille varteenotettavana ratkaisuna terveydenhoitojärjestelmän rakenteelliseen uudistukseen. Vuoden 2012 aikana osuustoiminnallisia terveydenhuollon ratkaisuehdotuksia on tuotu esille sanomalehdissä, televisiossa sekä seminaareissa.

Yleislääketieteen professori Mauno Vanhala Keski-Suomen keskussairaalaasta käsitteli aihetta otsikolla ”Osuuskunnasta ratkaisu rapautuvan terveydenhuollon ongelmiin” Pelastaako yhteiskunnallinen yrittäjyys suomalaisen terveydenhuollon? -seminaarissa 11.10. 2012 Diakonia-ammattikorkeakoulussa Helsingissä.

Osuuskunnat harvaan asuttujen alueiden palvelujen tuottajina

Osuustoiminnan soveltuvuutta harvaan asuttujen alueiden palvelujen tuottamiseen on tutkittu Suomessa MTT-taloustutkimuksen ja Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin toimesta vuosina 2009–2012. Hankkeen loppuraportti julkaistaan maaliskuussa 2013.

Osuustoiminnalliset ratkaisut ottavat huomioon paikallisten alueiden erityispiirteet, vahvistavat erityisesti yhteisöllisyyttä ja luovat parempia toimintaedellytyksiä myös muulle pienyritystoiminnalle.

Osuustoiminnan vuosikymmen

ICA:n uudessa strategiassa ”Blueprint of Cooperatives” puhutaan osuustoiminnan vuosikymmenestä. Vuoteen 2020 mennessä osuustoiminnan tulisi olla

- maailman eniten kasvava yritysmuoto
- eniten ”peukutettu” yritysmuoto
- vastuullinen toimija taloudellisessa, sosiaalisessa ja ympäristövastuussa.

Kansainvälinen ”ICA Global Fund” on perustettu rahoittamaan kehitysmaissa tapahtuvaa osuustoimintayrittäjyyttä.

IYC2012-vuoden Suomen toimikunnan jäsenet

Santamäki Anne, yhteysjohtaja, järjestöneuvos, SOK, Helsinki (puheenjohtaja)
Tenaw Shimelles, tutkija, Helsingin yliopiston taloustieteen laitos, Helsinki (sihteeri)
Henry Hagen, tutkimusjohtaja, Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti, Mikkeli
Hohti Outi, viestintäpäällikkö, SOK, Helsinki
Ilmola Juhani, edunvalvontajohtaja, SOK, Helsinki
Immonen Niina, toiminnanjohtaja, Tampereen seudun osuustoiminnan kehittämissyhdistys, Tampere
Jussila Iiro, professori, Lappeenrannan teknillinen yliopisto, Lappeenranta
Karhu Sami, toimitusjohtaja, Pellervo-Seura, Helsinki
Kulmala Jussi, yhteyspäällikkö, OP-Pohjola osk, Helsinki
Köppä Tapani, professori emeritus, Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti, Mikkeli
Lindström Per-Erik, johtaja, Pellervo-Seura, Helsinki
Linkola Pertti, ylitarkastaja, työ- ja elinkeinoministeriö, Helsinki
Näsi Salme, professori, Tampereen yliopisto, Tampere
Puro Perttu, toimitusjohtaja, Tradeka-yhtymä, Helsinki
Raininko Helena, lakimies, SOK, Helsinki
Suominen Stina, brändijohtaja, OP-Pohjola osk, Helsinki
Troberg Eliisa, vanhempi tutkija, Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti, Mikkeli
Uusitalo Eero, pääsihteeri, Suomen Kylätoiminta ry, Suomusjärvi
Voipio Timo, neuvonantaja, UM, kehityspoliittinen osasto, Helsinki

Osuustoiminnan kansainväliset perusarvot

PERUSARVOT:

- Omatoimisuus
- Omavastuisuus
- Demokratia
- Tasa-arvo
- Oikeudenmukaisuus
- Solidaarisuus

Arvopohjasta nousevat teemat:

- Riippumattomuus
- Paikallisuus
- Läpinäkyvyys

EETTISET ARVOT:

- Rehellisyys
- Avoimuus
- Yhteiskunnallinen vastuu
- Muista ihmisistä välittäminen

Kansainvälinen Osuustoimintaliitto ICA, 1995

Perustietoa osuustoiminnasta

- Maailman osuustoimintayrityksissä on yli **miljardi jäsenyyttä**.
- Niissä työskentelee **100 miljoonaa** ihmistä.
- Maailman 300 suurimman osuustoimintayrityksen liikevaihto on **1.600 miljardia USD**.
- Osuuskunnilla on tärkeä rooli maatalouden kehittämisessä. Noin **puolet maailman elintarviketuotannosta** kulkee osuuskuntien kautta.
- Euroopassa on yli **160.000 osuuskuntaa**, ja niissä työskentelee yli **6 miljoonaa** ihmistä.
- Suomi on maailman osuustoiminnallisin maa: osuustoimintayrityksissä on **7 miljoonaa** jäsenyyttä ja ne työllistävät **yli 100.000 henkilöä**.
- **Suomen hyvinvointi = osuustoiminta**
- Suomalaisten osuustoimintayritysten liikevaihto on yli **30 miljardia euroa**.
- Useat suomalaiset osuuskunnat ovat ICA Global 300 -listan kärkipaikoilla.

International Co-operative Alliance (ICA)

= Kansainvälinen Osuustoimintaliitto

- Itsenäinen, valtioista ja puolueista riippumaton järjestö, YK:n yhteistyöelin , ILO:n kumppani maailmanlaajuisesti
- Yhdistää, edustaa ja palvelee jäsenosuuskuntiaan koko maailmassa
- Perustettu vuonna 1895
- Suomalaiset jäsenet: Pellervo-Seura (vuodesta 1902) ja SOK (vuodesta 1909)
- Jäseninä yli 250 organisaatiota 94 maasta
- Puheenjohtaja Dame Pauline Green, pääjohtajana Charles Gould
- Toiminta viidessä alueorganisaatiossa: Eurooppa, Aasia Pacific, Afrikka, Etelä Amerikka ja Pohjois-Amerikka
- Toimialakohtaisia organisaatioita esim. pankit, vakuutus, kuluttajaosuuskunnat, maatalous, rakentaminen,...
- **YLI MILJARDI JÄSENTÄ!!**

ICA:n rooli tänään

- ICA on globaali järjestö, joka tietoa ja parhaita käytäntöjä jakamalla vaikuttaa eri jäsenmaiden ja erilaisten organisaatioiden toiminta-edellytysten parantamiseen.
- ICA toimittaa jäsenorganisaatioidensa välityksellä myös apua katastrofikohteisiin, esim. Haiti, Japani. Samoin jos osuuskuntia uhkaa lakkauttaminen esim. poliittisten muutosten kautta, ICA puuttuu asiaan puolustamalla osuuskuntia.
- Afrikka on erityiskohteena.
- Tarkoituksena on levittää parhaita käytäntöjä niin, että ihmiset oppivat tekemään asioita yhdessä, mutta kuitenkin itsenäisesti ja omaehtoisesti.
- ICA:n jäsenet edustavat sekä maailman suurimpia (esim. Desjardins, Credit Mutuel) myös pieniä ja keskisuuria osuuskuntia ympäri maailman.

www.ica.coop

